

Miljøministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Høring over udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballager og engangsplastprodukter mv.)

Miljøministeriet har den 29. juni 2023 sendt udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballager og engangsprodukter mv.) i høring.

Lovforslaget skal implementere den politiske aftale fra august 2022 om udvidet producentansvar for emballager og engangsplast og sikre at Danmark kan efterleve minimumskravene for udvidet producentansvarsordninger, der er fastlagt i henholdsvis affaldsdirektivet, emballagedirektivet og engangsplastdirektivet.

Som det fremgår af lovforslaget, er det en stor og kompleks opgave, der skal løses, inden producentansvaret skal træde i kraft den 1. januar 2025.

Selvom Miljøministeriet har udført et stort og grundigt arbejde, er der en række områder, hvor Dansk Affaldsforening (herefter vi) er bekymret over de rammer, og manglende rammer, der beskrives i lovforslaget.

Det drejer sig om uklare bemyndigelsesbestemmelser, risiko for at kommunerne ikke får dækket alle sine omkostninger til håndteringen af emballager, usikkerhed om hvorvidt kommunerne kan lave lovlige udbud i relation til det kommende "minimumsserviceniveau", meromkostninger som følge af at kommunerne kan få tildelt nye kollektive ordninger, manglende beskrivelse af de administrative omkostninger som følge af producentansvaret samt usikkerhed om, hvordan vi sikrer udvikling og innovation i fremtiden.

Høringssvaret afgives med forbehold for den politiske behandling i vores bestyrelse, som ikke har kunne gennemføres inden høringsfristen.

Uklare bemyndigelser

Lovforslaget indeholder mange bemyndigelser til miljøministeren, hvor det er uklart, hvad bemyndigelserne konkret skal bruges til. Det er såvel et demokratisk problem for Folketinget samt et konkret problem for kommunerne og

30-08-2023
Side 1 af 3

J.nr. NIR 11.6.20.3-01

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

producenter, der ikke kan forberede sig på den kommende lovgivning, når de ikke har en fornemmelse af, hvordan de konkrete regler skal se ud.

Vi anbefaler, at bemyndigelserne præciseres i forhold, hvordan de forventes udmøntet, og/eller der i lovforslaget tages højde for, at kommunerne ikke har mulighed for, at leve op til den ønskede lovgivning pr. 1. januar 2025.

Alle kommunernes omkostninger skal dækkes

Lovforslaget har primært fokus på at dække kommunernes omkostninger i relation til administration og håndtering af emballageaffald, der hentes ude ved husstandene. Kommunerne vil også have omkostninger til at administrere og håndtere emballageaffald på genbrugspladser og i restaffaldet, som de kun i begrænset omfang vil blive kompenseret for pr. 1. januar 2025. Den manglende kompensation til kommunerne kan betragtes som statsstøtte og vil kunne begrænse producenterens incitament til at indsamle mere emballageaffald end højst nødvendigt.

Vi anbefaler derfor, at lovforslaget sikrer, at kommunerne får dækket alle deres omkostninger til håndtering og administration af emballager på genbrugspladser og i restaffaldet.

Lovlige udbud i forhold til "minimumsserviceniveauet"

Der er nedsat et forhandlingsudvalg under Miljøstyrelsen, der skal fastsætte et såkaldt "minimumsserviceniveau", som kommunerne får pligt til at tilrettelægge deres indsamling af emballageaffald efter. Producenter og importører skal dække omkostninger til "minimumsserviceniveauet", mens kommunerne via affaldsgebyret skal dække aktiviteter, der ligger ud over "minimumsserviceniveauet".

I praksis har det vist sig vanskeligt at fastlægge et "minimumsserviceniveau", og det er på nuværende tidspunkt langt fra sikkert, at det er muligt. Et endnu større problem er det, at der nu er tvivl om, hvorvidt kommunerne kan lave lovlige udbud i overensstemmelse med en lovgivningen, der indeholder krav om et "minimumsserviceniveau".

Vi anbefaler derfor at dette spørgsmål undersøges nærmere inden lovforslaget fremsættes i Folketinget, da det er uholdbart at vedtage en miljøbeskyttelseslov, som kommunerne ikke kan overholde grundet udbudsretlige forhold.

Det bemærkes, at det kan vises sig så vanskeligt og risikabelt at udbyde indsamlingsopgaven, at nogle kommuner vælger at løse den in-house.

Tildeling af nye kollektive ordninger – producenterne skal betale

Kommunerne planlægger typisk indsamlingen af affald med 6-8-årige perspektiver, hvad enten de udbyder indsamlingen eller selv står for den (in-house). Der

lægges op til, at de kollektive ordninger får tildelt de kommuner, hvor de skal hente emballageaffald en gang om året. Kommunerne risikerer dermed, at få en ny kollektiv ordning flere gange inden for den 6-8-årige planperiode.

Da de kollektive ordninger bestemmer, hvor kommunerne skal aflevere emballageaffaldet, kan skift i kollektive ordninger have stor indflydelse på ruteplanlægningen, antal skraldebiler og antal ansatte. Hermed har det potentielle konsekvenser for økonomien i indsamlingen.

Vi anbefaler, at loven tager højde for, at de ekstraomkostninger der potentielt følger af, at kommunerne får ny(e) kollektiv(e) ordning(er), skal finansieres af producenterne.

Administrative omkostninger som følge af producentansvaret

De kommende regler for producentansvar for emballager vil medføre mange nye administrative opgaver for kommunerne. Lovforslaget bekræfter dette i form af fx særlige udbud, nye måder at fastsætte gebyrer på samt opkrævning af gebyrer hos – og samarbejde med – de kollektive ordninger.

Vi anbefaler, at det i lovforslaget sikres, at kommunerne kompenseres af producenterne for den ekstra administration, som følger af implementeringen af producentansvaret.

Innovation og udvikling

Lovforslaget synes ikke at forholde sig til, hvordan man sikrer innovation og udvikling i forbindelse med indsamlingen af emballageaffald.

Vi anbefaler, at det af lovforslaget fremgår, hvordan man i fremtiden sikrer innovation og udvikling, herunder hvordan det kan finansieres.

Afslutning

I vedlagte notat kan I desuden finde vores mere konkrete kommentarer til lovforslaget samt en uddybning af de principielle bemærkninger fra dette brev. Vi stiller os naturligvis gerne til rådighed for Miljøministeriet, hvis I har spørgsmål til vores høringssvar, eller I ønsker det uddybet.

Med venlig hilsen

Niels Remtoft

Specialkonsulent i Dansk Affaldsforening.